

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. gegužės 27 d.
(OR. en)

9707/19

TOUR 10
IND 186
COMPET 434

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2019 m. gegužės 27 d.
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	9264/19 TOUR 9 IND 174 COMPET 399
------------------------------	-----------------------------------

Dalykas:	Turizmo sektoriaus konkurencingumas kaip tvaraus augimo, darbo vietų kūrimo ir socialinės sanglaudos variklis Europos Sąjungoje ateinantį dešimtmetį – Tarybos išvados (priimtose 2019 m. gegužės 27 d.)
----------	---

Delegacijos priede pateikiamos Tarybos išvados dėl turizmo sektoriaus konkurencingumo kaip tvaraus augimo, darbo vietų kūrimo ir socialinės sanglaudos variklio Europos Sąjungoje ateinantį dešimtmetį, kurias Taryba priėmė 2019 m. gegužės 27 d. įvykusiame 3694-ame posėdyje.

**TARYBOS IŠVADOS DĖL TURIZMO SEKTORIAUS KONKURENCINGUMO KAIP
TVARAUS AUGIMO, DARBO VIETŲ KŪRIMO IR SOCIALINĖS SANGLAUDOS
VARIKLIO EUROPOS SĄJUNGOJE ATEINANTĮ DEŠIMTMETĮ**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- 2010 m. birželio mėn. Komisijos komunikatą „Turistų lankomiausias žemynas – Europa. Nauja turizmo politika“¹ ir 2010 m. spalio mėn. Tarybos išvadas dėl šio komunikato²;
- 2014 m. vasario mėn. Komisijos komunikatą „ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo plėtojant pakrančių ir jūrų turizmą strategija“³ ir 2014 m. spalio mėn. Regionų komiteto nuomonę⁴;
- 2014 m. liepos mėn. Komisijos komunikatą „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“⁵ ir 2018 m. gruodžio mėn. Europos kultūros paveldo veiksmų programą⁶;
- 2014 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadas dėl turizmo stiprinimo pasitelkiant Europos kultūros, gamtos ir jūrų paveldą⁷;
- 2017 m. rugsėjo mėn. Komisijos komunikatą „Investavimas į pažangią, novatorišką ir tvarią pramonę. Atnaujinta ES pramonės politikos strategija“⁸ ir 2017 m. gegužės mėn., 2017 m. lapkričio mėn., 2018 m. kovo mėn. ir 2018 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadas dėl ES pramonės politikos strategijos⁹;

¹ Dok. 11883/10.

² Dok. 14944/10.

³ Dok. 6875/14.

⁴ Dok. CDR 2645/2014.

⁵ Dok. 12150/14.

⁶ Dok. 15343/18.

⁷ Dok. 16535/14.

⁸ Dok. 12202/17.

⁹ Dok. 9760/17, 15223/17, 7037/18 ir 14832/18.

- 2016 m. gruodžio mėn. Regionų komiteto nuomonę¹⁰;
- Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtą Darnaus vystymosi tikslų darbotvarkę iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC 10),

DERAMAI ATSIŽVELGDAMA Į atitinkamas valstybių narių ir Komisijos kompetencijos sritis, taip pat subsidiarumo ir proporcingumo principus,

1. PABRĖŽIA, kad turizmas yra vienas iš pagrindinių Europos ekonomikos sektorių, darantis vis didesnę teigiamą poveikį ekonomikos augimui, regionų vystymuisi bei užimtumui Europoje ir sudarantis daugiau nei 10 proc. ES BVP, o šio sektoriaus darbuotojai sudaro beveik 12 proc. visos darbo jėgos¹¹; PRIPAŽIŠTA didelį turizmo sektoriaus atsparumą, kuriuo ženkliai prisidėta prie ES atsigavimo po paskutinės ekonomikos krizės;
2. PABRĖŽIA, kad Europos Sąjunga yra turistų lankomiausia vieta pasaulyje: 2018 m. jos dalis pasaulinėje rinkoje viršijo 40 proc.¹², o užsienio turistų skaičius siekė 562 mln. po devynerių nepertraukiamo augimo metų iš eilės; AKCENTUOJA, kad didžiausią turizmo rinkos dalį Europoje sudaro turizmas regionų viduje ir tarpregioninis turizmas¹³;
3. PABRĖŽIA, kad tarpsektorinėmis inovacijomis – pažangiosios specializacijos strategijų dalis – be kita ko, turizmo sektoriuje, padedama atgaivinti vietos ekonomiką bei prisidedama prie regioninės sanglaudos visoje ES ir kad turizmas yra vienas iš pagrindinių strateginių sektorių, turintis tolesnį ekonomikos augimo potencialą;

¹⁰ Dok. NAT-VI/009.

¹¹ Modeliu grindžiamas tiesioginio ir netiesioginio turizmo indėlio įvertinimas, Pasaulinė kelionių ir turizmo taryba, 2018 m.

¹² Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) tyrimas „Pasaulio turizmo barometras“, 2019 m. sausio mėn.

¹³ Europos Sąjungos turizmo tendencijos. PTO, 2018 m.

4. PRIPAŽĮSTA, kad turizmas padeda stiprinti mūsų bendras Europos vertybes, ir DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad siekiant išsaugoti ES kultūros, pramonės ir gamtos paveldą būsimoms kartoms, turizmą reikia plėtoti darniai, kompetentingoms institucijoms glaudžiai bendradarbiaujant, kartu gerbiant vietos bendruomenes; PABRĖŽIA turizmo ir kultūros sinergių svarbą ir jų indėlį į ekonomikos augimą ir užimtumą;
5. PABRĖŽIA gerai veikiančios bendrosios rinkos, įskaitant jos skaitmeninį aspektą, svarbą; tai yra vienas iš Sąjungos ekonomikos augimo kertinių akmenų, suteikiantis reikiamas pagrindines sąlygas, būtinas tam, kad būtų galima pasinaudoti Europos turizmo privalumais ir kuo geriau išnaudoti jo galimybes; PABRĖŽIA jo svarbą užtikrinant konkurencingas paslaugas tolesniam turizmo sektoriaus vystymuisi, ypač labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI); PABRĖŽIA esminį MVI, kurios sudaro didžiąją įmonių turizmo sektoriuje daugumą, vaidmenį ir PRIPAŽĮSTA specifinius jų poreikius – kad verslo aplinka būtų palanki, o teisės aktų sistema nuspėjama;
6. AKCENTUOJA tai, kad turizmo sektoriuje atsiranda naujų verslo modelių, ir šiame kontekste PABRĖŽIA, kad svarbu įmonėms, vartotojams ir piliečiams sudaryti sąlygas pasinaudoti siūlomomis galimybėmis, kartu tinkamai atsižvelgiant į pagrįstai susirūpinimą keliančius klausimus; PABRĖŽIA, kad, siekiant užtikrinti subalansuotą ir darnų turizmo vystymąsi bendrojoje rinkoje, visoms turizmo paslaugoms ir paslaugų teikėjams visoje turizmo vertės grandinėje turi būti sudarytos palankios verslo sąlygos; RAGINA Komisiją ir valstybes nares suteikti daugiau aiškumo dėl naujiems verslo modeliams taikytinų taisyklių, be kita ko, kiek tai susiję su trumpalaikės būsto nuomos paslaugomis ES, ir todėl PRAŠO Komisijos imtis tolesnių veiksmų, susijusių su jos 2016 m. birželio mėn. komunikatu „Europos bendro vartojimo ekonomikos darbotvarkė“¹⁴;

¹⁴ Dok. 9911/16.

7. PRIPAŽĮSTA, kad itin svarbu sukurti tinkamą sistemą ir infrastruktūrą ES vidaus ir išorės junglumui skatinti; PABRĖŽIA žinių ir pažangių investavimo modelių vaidmenį sudarant palankias sąlygas inovacijoms ir pažangiųjų technologijų naudojimui turizmo sektoriuje; PABRĖŽIA poreikį tinkamai remti skaitmeninimą ir inovacijas siekiant užtikrinti konkurencingesnę ir tvaresnę turizmo pasiūlą ir sudaryti kompetentingoms institucijoms sąlygas laiku gauti aukštos kokybės statistinius duomenis, reikalingus veiksmingiems ir efektyviems sprendimų priėmimo procesams ir turizmo valdymui;
8. ATKREIPIA DĖMESĮ Į teigiamą atitinkamų ES programų, tokių kaip dabartinė programa COSME, poveikį turizmo sektoriui ir PRIPAŽĮSTA galimo ES programų pagal daugiamečę finansinę programą (DFP) teikiamo indėlio svarbą, nedarant poveikio tebesitęsiančioms deryboms dėl kitos DFP;
9. PABRĖŽIA, kad naudinga siekti turizmo ir kitų susijusių sektorių, tokių kaip kultūros ir kūrybos pramonė, amatai, maistas ir gėrimai, transportas, statybos pramonė, teritorijų ir miestų planavimas, IRT / pažangiosios technologijos, jūrų sektorius, žemės ūkis, sportas, pramogos, švietimas, sveikata ir gerovė, sinergių ir jas išnaudoti;
10. PABRĖŽIA, kad svarbu panaikinti įgūdžių trūkumus ir skatinti numatyti ir ugdyti reikiamus turizmo srities profesionalų įgūdžius visais lygmenimis, be kita ko, susijusius su skaitmeninimu, kuris yra vienas iš pagrindinių konkurencingumo, darbo vietų kokybės ir karjeros raidos galimybių turizmo sektoriuje veiksmų;
11. PAŽYMI, kad ES turizmo sektoriuje susiduriama su vis didėjančia trečiųjų šalių, visų pirma besiformuojančių kelionių rinkų, kurios auga greičiau, keliama konkurencija, ir PABRĖŽIA, kad dėl šios priežasties valstybės narės turėtų panaudoti savo gausius ir įvairiapusius kultūros ir gamtos turtus, susiedamos juos su tvariomis, novatoriškomis ir aukštos kokybės turizmo paslaugomis – tai yra ES ir jos valstybių narių pagrindiniai konkurenciniai pranašumai; be to, PRIPAŽĮSTA, kad siekiant ES padidinti viso turizmo sektoriaus konkurencingumą ir tvarų augimą ateinančiais metais valdžios institucijos ir privatieji subjektai turės vykdyti veiksmingas pažangiąsias ir žaliąsias investicijas;

12. atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, PRIPAŽĮSTA, kad ES turizmo sektoriuje susiduriama su jo vystymuisi ateinančiais metais turėsiančiais įtakos bendrais iššūkiais ir galimybėmis, tokiais kaip:
- darnumas, įskaitant efektyvų išteklių naudojimą, žiedinė ekonomika, sezoniškumas ir didėjančių turizmo srautų valdymas bei pasiskirstymas;
 - inovacijos ir skaitmeninimas, įskaitant naujus verslo modelius;
 - įgūdžiai, kompetencijos ir darbo vietų kokybė;
13. RAGINA valstybes nares tinkamai atsižvelgti į šiuos iššūkius ir galimybes rengiant nacionalines, regionų ir vietos turizmo strategijas ir skatinti politiką bei praktiką, kuriomis palaikomas konkurencingas, darnus, prieinamas ir įtraukus turizmas, kuriuo padedama siekti ES su klimatu susijusių tikslų ir Paryžiaus susitarimo tikslų vadovaujantis darnaus vystymosi tikslais;
14. RAGINA valstybes nares ir Komisiją jų atitinkamose kompetencijos srityse:
- a. tęsti bendradarbiavimą, visų pirma, keičiantis gerosios praktikos pavyzdžiais turizmo srityje, laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 195 straipsnio, visų pirma atsižvelgiant į pirmiau esančiame 12 punkte nurodytus iššūkius ir galimybes;
 - b. skatinti įtraukti turizmą į pažangiosios specializacijos strategijas, jeigu jos grindžiamos regiono turtais ir žmogiškuoju kapitalu, taip pat skatinti tarpsektorinių inovacijų ekosistemas ir turizmo bei kitų sričių politikos sinergiją;
 - c. remti privačiųjų ir viešųjų subjektų, įskaitant nevyriausybines organizacijas ir socialinius partnerius, tinklus ir partnerystes, be kita ko, apimančius įvairius valdymo lygmenis, ir puoselėti tarpvalstybinį bei tarpregioninį bendradarbiavimą siekiant skatinti darniu turizmu grindžiamą vystymąsi, kuris remtųsi ES kultūros ir gamtos ištekliais, įskaitant išteklius miesto, kaimo ir salų vietovėse;

- d. skatinti dialogą Europos mastu ir valstybių narių keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais siekiant parengti novatoriškus metodus, be kita ko, pažangiojo turizmo srityje, skirtus subalansuotai valdyti didėjančius turizmo srautus į lankytinas Europos vietas, ir paskatinti Europos turizmo perėjimą nuo modelio, orientuoto į kiekybinį augimą, prie kokybe grindžiamo požiūrio, lemiančio darnų vystymąsi ir kokybiškas darbo vietas;
- e. dalyvauti stiprinant Europos, kaip patraukliausios turizmo krypties, įvaizdį, ypač kiek tai susiję su jos paslaugų prieinamumu, įtraukumu bei kokybe ir jos regionų unikalumu, be kita ko, skatinant darnaus turizmo modelius patraukliose lankytinose vietose, saugomose teritorijose, ir siekiant kovoti su gyventojų skaičiaus mažėjimu, kartu užtikrinant, kad visos valstybės narės iš tokių iniciatyvų galėtų gauti naudos;
- f. vykdyti politiką ir veiksmus, kuriais užtikrinamos darnios, sklandžios ir įvairiarūšės transporto jungtys su turizmo vietovėmis ir tarp šių vietovių;
- g. remtis strateginiu darbu, susijusiu su sektorių įgūdžių ugdymu pagal Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planą¹⁵, turizmo srityje¹⁶, siekiant, *inter alia*, paskatinti švietimo plėtojimą ir įgūdžių, įskaitant skaitmeninius įgūdžius, ugdymą turizmo sektoriuje ir valstybių narių keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais;
- h. aktyviai bendradarbiauti su turizmo sektoriumi ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma MVI, siekiant pasinaudoti skaitmeninės ekonomikos teikiamomis galimybėmis;
- i. užtikrinti, kad naujos turizmo sektoriui poveikį darančios iniciatyvos ES ir valstybių narių lygmeniu suteiktų pridėtinę vertę, sudarant ES turizmo sektoriaus konkurencingumui palankią aplinką, kartu vengiant nepagrįstos ir neproporcingos papildomos naštos įmonėms, ypač MVI;

¹⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en>.

¹⁶ <https://nexttourismgeneration.eu/>.

- j. užtikrinti, kad būtų laiku informuojama apie galiojančius ES teisės aktus, kuriais daromas poveikis turizmui, ir skatinti turizmo ekspertų dialogą Europos mastu;
- k. apsvarstyti galimybę paskelbti Europos darnaus turizmo metus, kuriais būtų galima padėti propaguoti Europos turizmo įvairovę ir didinti mažiau žinomų turizmo vietovių matomumą;

15. PRAŠO Komisijos:

- atlikti išsamią naujausių pokyčių bei būsimų tendencijų ir jų poveikio turizmo sektoriui analizę, visų pirma tinkamai atsižvelgiant į pirmiau 12 punkte nurodytus iššūkius ir galimybes;
- atsižvelgiant į šią analizę, atskaitos tašku laikant 2010 m. komunikatą ir visus tolesnius veiksmus, valstybėms narėms ir atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams aktyviai dalyvaujant ir prisidedant, vykdyti tinkamiausią turizmo politiką, kurioje numatoma vizija iki 2030 m. ir siekiama išlaikyti ES, kaip pasaulio lyderės, poziciją šiame sektoriuje;

16. RAGINA turizmo sektorių aktyviai dalyvauti imantis šių priemonių ir prie jų prisidėti;

17. PRAŠO Komisijos reguliariai informuoti Tarybą apie šių veiksmų ir iniciatyvų rezultatus.
